

Formulář pro uplatnění připomínek, stanovisek a názorů

Název návrhu dokumentu ke konzultaci:

Vyhlášení výběrového řízení za účelem udělení práv k využívání rádiových kmitočtů k zajištění veřejné komunikační sítě v pásmech 800 MHz, 1800 MHz a 2600 MHz
čj. 50 004/2012-613

Identifikace údaje dotčeného subjektu:

GTS Czech s.r.o. se sídlem Přemyslovská 43, 130 00 Praha 3,
IČ : 28492170
(KSV – 2012/021)

Kontaktní osoba:

Ing. Pavel Henke, ředitel úseku regulace a propojování
Tel.: 777 770 095
e-mail: pavel.henke@gtsce.com

Datum: 11.5. 2012

Ing. Pavel Henke, na základě plné moci

I Připomínky

1. Připomínka k bodu 4.1.1 Pásmo 800 MHz

Společnost GTS Czech navrhuje stanovit maximální limit pro podávání nabídek tak, aby objem spektra získaný v tomto výběrovém řízení jedním soutěžitelem nepřekročil **2 x 20 MHz v souhrnu jemu přidělených kmitočtů v pásmech 800 MHz a 900 MHz.**

Odůvodnění:

Výše uvedený návrh společnosti GTS Czech vychází z *Usnesení vlády ČR ze dne 26. ledna 2011 č.78 k postupu Českého telekomunikačního úřadu při správě vybraných částí rádiového spektra se zaměřením na podporu poskytování služeb vysokorychlostního přístupu v období do roku 2012.*
V rámci schváleného postupu ČTÚ v části týkajícího se pásma 800 MHz konstatoval:

*...Je však třeba vzít v úvahu, že všichni současní mobilní operátoři již mají přiděleno určité spektrum v pásmu 900 MHz, které lze využívat za srovnatelných podmínek. **Pro zajištění nediskriminačních podmínek v případě vstupu zcela nového zájemce je žádoucí, aby tento zájemce mohl soutěžit o takový rozsah spektra, který bude podobný rozsahu spektra v držení jednotlivých mobilních operátorů (v souhrnu pásem 800 MHz a 900 MHz).** ČTÚ proto předpokládá, že*

podmínky aukce budou dále stanoveny tak, že v nich bude stanoven spectrum cap souhrnu kmitočtů v pásmech 800 MHz a 900 MHz. To odpovídá i praxi při obdobných výběrových řízeních v zahraničí. Nastavení spectrum cap společného pro tato pásma bude nediskriminační jak vůči současným mobilním operátorům, tak i pro případně nové zájemce.
Konkrétní návrh spectrum cap pro pásma 800 MHz a 900 MHz bude předmětem veřejné konzultace principů a podmínek aukce...

Jinými slovy ČTÚ předložil vládě ČR ke schválení postup, které předpokládal:

- zohlednění skutečnosti, že současní mobilní operátoři mají přidělené pásmo 900 MHz, které lze využít za srovnatelných podmínek,
- pro zajištění nediskriminace nového operátora bude žádoucí, aby tento zájemce mohl soutěžit o takový rozsah spektra, který bude podobný rozsahu spektra v držení jednotlivých mobilních operátorů v pásmech 800 MHz a 900 MHz,
- konkrétní návrh spectrum cap pro pásma 800 MHz a 900 MHz měl být předmětem právě probíhající veřejné konzultace.

Z původního návrhu bodu 4.1.1 je patrné, že ČTÚ na původní postup, schválený vládou ČR, rezignoval, aniž by tento podstatný odklon odůvodnil. Navržený spektrální limit 2x15 MHz zcela pomíjí držení přidělů současných mobilních operátorů v pásmu 900 MHz a navíc omezuje nově vstupujícího zájemce tak, že by, zcela teoreticky, mohl získat pouze obdobné pásmo, jako již drží současní operátoři v pásmu 900 MHz, bez ohledu na jejich vysoce pravděpodobné získání kmitočtů v pásmu 800 MHz.

Přesvědčení společnosti GTS Czech o minimální pravděpodobnosti získání relevantního pásma 2x10 MHz v pásmu 800 MHz nově vstupujícím operátorem v přímé soutěži je podloženo **rozdílnou cenou předmětného pásma pro jednotlivé soutěžitele**. Nový hráč do ocenění draženého spektra zahrnuje pouze budoucí výnosy spojené s poskytováním služeb na budoucím mobilním trhu s minimálně čtyřmi operátory, naopak současní operátoři kromě budoucích výnosů spojených s budoucími službami do ocenění spektra zahrnují také možný negativní dopad posílení konkurence, spojeného s případným vstupem nového hráče, do výnosů ze služeb již poskytovaných.

Navržený spektrální limit 2x20 MHz napříč pásmy 800 a 900 MHz není ani v rozporu s předpokládaným efektivním využitím budoucích technologií, vyžadujícím minimálně pásmo 2x10 MHz. Budoucí technologie LTE-Advanced využívání kanálů 2x5 MHz v různých pásmech předpokládá.

2. Připomínka k bodu 4.1.2 Pásmo 1800 MHz

Společnost GTS Czech navrhuje **sloučit aukční bloky B1 a B2** do jednoho bloku s velikostí 2x15,8 MHz

Odůvodnění:

Výše uvedené sloučení by umožnilo:

- reálně vyžít držitelem předmětného bloku pásmo 2x15 MHz pro budování sítě 4G**, neboť by bylo možné využít dva přilehlé kanály 0,2 MHz pro povinný odstup mezi kanály využívanými rozdílnými technologiemi GSM a LTE/WiMAX, viz bod 5.1.2. V případě rozdílných držitelů bloků B1 a B2, je evidentní, že by blok B2 sousedil minimálně s již přiděleným GSM kanálem společnosti Vodafone, což

by si vyžádalo omezení dostupného pásma pro účely frekvenčního odstupu reálně na 2x14,6 MHz. Jelikož s takovýmto kanálem technologie LTE nepracuje, bylo by možné využít pouze kanál neekonomicky omezený. Využití plného pásma 2x15 MHz by bylo možné až po sjednocení technologie využívané v sousedních pásmech. Přestože již někteří mobilní operátoři zažádali o technologickou neutralizaci přidělení v pásmech 900 MHz a 1800 MHz, nelze dovozovat, že k brzké změně ve využívané technologii v pásmu 1800 MHz skutečně dojde. Naopak mobilní operátoři opakovaně na jednáních a ve svých stanoviscích tvrdili, že **nelze počítat s brzkým ústupem technologie GSM**. Společnost GTS Czech si je vědoma možné tendence jejich vyjádření, neboť tento argument zazníval vždy ve spojení s možným zavedením „spectrum caps“ napříč existujícími a nově draženými pásmy, nicméně s ohledem na očekávaný brzký rozvoj sítí nové generace, motivovaný zejména infrastrukturální konkurencí, **je výše uvedené omezení využitelného spektra z důvodu povinných frekvenčních odstupů nepřiměřené,**

- ii. využívat zbylé dva kanály 0,2 MHz pro budování **vlastního pokrytí GSM sítě** formou samostatných oblastí/buněk „microcells“. Společnost GTS Czech zcela souhlasí s odůvodněním záměru ČTÚ uložit také povinný národní roaming dle bodu 5.3.1 pro síť 2G (GSM), umožňující přístup Oprávněného zájemce např. k telefonním službám dle standardu GSM. Pokud by v rámci své nezbytné infrastruktury, splňující parametry Full MVNO, mohl budovat vlastní, geograficky omezené pokrytí GSM, došlo by k reálnému posílení konkurence i v oblasti GSM služeb, neboť by takovýto operátor byl nezávislý při poskytování vlastních GSM služeb např. v okolí zákaznických lokalit. Podporou tohoto záměru může být také výše uvedené očekávání mobilních operátorů ohledně dlouhé budoucnosti sítí a služeb GSM.

3. Připomínka k bodu 4.1.3 Pásmo 2600 MHz

Společnost GTS Czech navrhuje pro kmitočty z párové části pásma 2600 MHz stanovit maximální limit pro podávání nabídek tak, aby objem spektra získaný v tomto výběrovém řízení nepřekročil **2 x 35 MHz v souhrnu přidělených kmitočtů v párových částech pásmem 2100 MHz a 2600 MHz.**

Odůvodnění:

Výše uvedený návrh společnosti GTS Czech vychází **ze současného způsobu využívání pásma 2100 MHz, které bylo přiděleno některým držitelům již před více jak deseti lety.** Reálný pohled na přístup současných mobilních operátorů k přidělenému spektru v pásmu 2100 MHz je výstižně shrnut ve vyjádření ČTÚ v rámci konzultace k návrhu změny Nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 154/2005 Sb. **z ledna 2012.**

... Typickým příkladem negativního dopadu uvedeného ustanovení je využívání rádiového spektra k širokopásmovým službám UMTS v pásmu 2,1 GHz. Práva k využívání rádiových kmitočtů (příděly rádiových kmitočtů) získaly v ČR ve výběrových řízeních tři subjekty, které jsou zároveň operátory sítí GSM. Přestože jsou tyto subjekty držiteli přidělení již dlouhou

dobu (některé 10 let), předpokládaný rozvoj sítí UMTS se nekonal a do dnešního dne nelze pokrytí území signálem chápat jako celoplošné, neboť se jedná spíše o ostrůvky pokrytí v rámci větších měst. Dostupné rádiové spektrum je ve skutečnosti využíváno méně, než z 50%, jak dokládají následující tabulky:

UMTS 2 GHz - TDD

Operátor	Přiděleno celkem (MHz)	Využíváno (MHz)	Využití (%)
Telefónica Czech Republic, a.s.	5	0	0
Vodafone Czech Republic, a.s.	5	0	0
T-Mobile Czech Republic, a.s.	5	5	100

UMTS 2 GHz - FDD

Operátor	Přiděleno celkem (MHz)	Využíváno (MHz)	Využití (%)
Telefónica Czech Republic, a.s.	2 * 19,8 = 39,6	2 * 9,7 = 19,4	49,0
Vodafone Czech Republic, a.s.	2 * 19,8 = 39,6	2 * 10,0 = 20,0	50,5
T-Mobile Czech Republic, a.s.	2 * 19,8 = 39,6	2 * 5,0 = 10,0	25,3

Z uvedeného je jasně patrné, že ekonomická motivace žádat o přidělení pouze takových kmitočtů, které jsou skutečně využívány, je v současnosti dostatečná. **S ohledem na reálné využití kmitočtů k poskytování služeb širokopásmového přístupu v současné době tedy existuje kmitočtový prostor pro nejméně 3 další zcela srovnatelné operátory UMTS. To, že tito operátoři nemohou vzniknout, je pouze důsledek existence přidělů rádiových kmitočtů výše uvedených subjektů, nikoliv reálného vyčerpání rádiového spektra.** Příděly rádiových kmitočtů v pásmu 2 GHz (UMTS) proto zjevně neslouží k účelu, ke kterému byly vydány, tj. k zajištění služeb UMTS v rámci rádiových sítí veřejně dostupných elektronických komunikací. Ustanovením § 22b odst. 2 novely zákona o elektronických komunikacích v roce 2010 (zákon č. 153/2010 Sb.) proto byla stanovena lhůta dvou let, po níž ČTÚ nadále nevyužívané kmitočty z přidělu rádiových kmitočtů odejme. Pokud tedy držitelé těchto přidělů nepožádají o udělení individuálního oprávnění k využívání rádiových kmitočtů, bude v polovině r. 2012 nutné podle § 22b odst. 2 zákona o elektronických komunikacích přikročit k odnětí přidělů rádiových kmitočtů nebo jejich částí.

Dosud existující přiděly, které se vztahují **k naprosto nevyužívaným rádiovým kmitočtům**, představují administrativní (nikoliv technickou) překážku ke vzniku efektivně konkurenčního prostředí v širokopásmovém přístupu v pásmu 2 GHz (UMTS). **Lze odůvodněně očekávat, že stávající operátoři nemají na vzniku konkurence zájem a o udělení individuálních oprávnění požádají těsně před uplynutím zákonem stanovené lhůty.** V tom případě jim vznikne povinnost přidělené kmitočty využívat, neboť by jim jinak bylo individuální oprávnění podle § 19 odst. 4 písm. d) zákona o elektronických komunikacích odňato. Následně by byl podle § 22b odst. 1 písm. c) zákona o elektronických komunikacích odňat i přiděl rádiových kmitočtů....

Společnost GTS Czech s ohledem na výše uvedené navrhuje omezit maximální spektrální limit napříč párovými částmi pásem 2100 MHz a 2600

MHz na hodnotu 2x35 MHz, **s cílem předejít obdobně neúčelnému využívání dalšího spektra ze strany současných mobilních operátorů**, neboť k odnětí části přidělu v pásmu 2100 MHz dle § 22b odst. 2 pravděpodobně nedojde.

4. Připomínka k bodu 5.3.1 Rozvojová kritéria pro využívání rádiových kmitočtů v pásmu 800 MHz

Společnost GTS Czech navrhuje do podmínek možného započítávání služeb poskytovaných na veřejné komunikační síti s využitím rádiových kmitočtů v pásmu 2100 MHz do plnění povinností pokrytí **zařadit také podmínku termínu, do kdy musí držitel přidělu v pásmu 800 MHz oznámit své rozhodnutí o případném započítávání**. Reálným termínem dle společnosti GTS Czech je lhůta do **3 měsíců ode dne právní moci rozhodnutí o přidělu rádiových kmitočtů v pásmu 800 MHz**.

Odůvodnění:

Cílem výše uvedeného časového omezení pro oznámení možného započítávání pokrytí sítí s využitím kmitočtů v pásmu 2100 MHz je **zajištění relevantních informací** pro rozhodnutí Oprávněného zájemce o národní roaming dle bodu 5.7.1. Jedním z klíčových faktorů pro rozhodnutí Oprávněného zájemce, kterou referenční nabídka národního roamingu využije, je informace, zda daná referenční nabídka zahrnuje či nezahrnuje pokrytí sítě v pásmu 2100 MHz. Je logické, že nabídka zahrnující i služby v síti 2100 MHz bude alespoň z počátku výhodnější, neboť Oprávněný zájemce získá dnem spuštění významné pokrytí v rámci již existující sítě v pásmu 2100 MHz.

Omezením termínu možného oznámení započítávání bude zajištěno, že vydané referenční nabídky národního roamingu v termínu dle bodu 5.7.3 budou transparentně zohledňovat skutečnost, zda daný Žadatel přistoupil k započítávání či nikoliv. Naopak se zamezí možné spekulaci Žadatelů, kteří oznámí započítávání až v momentě, kdy Oprávněný zájemce zahájí implementaci národního roamingu na základě nabídky jiného Žadatele.

5. Připomínka k bodu 5.3.3 Rozvojová kritéria pro využívání rádiových kmitočtů v pásmu 2600 MHz

Společnost GTS Czech navrhuje do podmínek doplnit:

V případě, že se Držitelem přidělu v pásmu 2600 MHz stane subjekt, který je zároveň Držitelem přidělu v pásmech 800 MHz, resp. 1800 MHz, řídí se jeho závazek pokrytí rozvojovými kritérii spojenými s nejnižším získaným pásmem 800 MHz, resp. 1800 MHz dle bodů 5.3.1, resp. 5.3.2.

Odůvodnění:

Cílem výše uvedeného omezení je zabránit plnění paralelních závazků, neboť např. závazek pokrýt minimálně 50 % populace dle bodu 5.3.2 předpokládá využití přidělu získaných jak v pásmu 1800 MHz, tak 2600 MHz. Původní znění bodu 5.3.3 by nicméně znamenalo pro držitele bloku B1 spolu s přidělem v pásmu 2600 MHz nutnost budování minimálního pokrytí 30 % populace v pásmu 2600 MHz bez ohledu na pokrytí realizované v pásmu 1800 MHz.

Naopak účelné využívání rádiových kmitočtů bude nadále zajištěno podmínkou dle bodu 5.3 – zahájení poskytování komerčních služeb ve lhůtě do 1 roku od právní moci přidělu.

6. Připomínka k bodu 5.3.2 Rozvojová kritéria pro využívání rádiových kmitočtů v pásmu 1800 MHz

Společnost GTS Czech analogicky navrhuje do podmínek doplnit:
V případě, že se Držitelem přidělu, odpovídajícímu aukčnímu bloku B1, v pásmu 1800 MHz stane subjekt, který je zároveň Držitelem přidělu v pásmech 800 MHz, řídí se jeho závazek pokrytí rozvojovými kritérii spojenými s pásmem 800 MHz dle bodu 5.3.1.

Odůvodnění:

Viz odůvodnění k připomínce 2, výše.

7. Připomínka k bodu 5.7.1 Národní roaming

Společnost GTS Czech navrhuje:

- i. **Časové omezení Závazku národního roamingu** upravit tak, aby Závazek národního roamingu v síti Žadatele využívající předmětné pásmo 800 MHz alespoň o celkové velikosti 2x10 MHz trval po celou dobu platnosti předmětného přidělu dle bodu 5.5 (aktuálně do 31. Března 2028).
- ii. **Omezit** právo Oprávněného zájemce o národní roaming po uplynutí lhůty 2 let ode dne právní moci rozhodnutí o jeho přidělu odpovídající velikosti **v pásmu 700 MHz.**

Odůvodnění:

Současný návrh, omezující Závazek národního roamingu na dobu 7 let, je založen na předpokladu, že následná spolupráce mezi zájemcem a poskytovatelem bude pokračovat na základě komerční dohody, neboť **předpoklad, že Oprávněný zájemce vybuduje celonárodní pokrytí bez dostatečného přidělu v pásmu 800 MHz, resp. pod 1 GHz, je nutno považovat za nereálný.**

S ohledem na dosavadní **negativní zkušenosti s komerčními dohodami na velkoobchodním mobilním trhu** dle názoru společnosti GTS Czech vnáší toto časové omezení do obchodního plánu Oprávněného zájemce o národní roaming značnou míru rizika spojenou s možným skokovým omezením pokrytí po uplynutí 7 let, což by reálně mohlo znamenat zmaření původní investice. Výše uvedený návrh na jedné straně zaručuje Oprávněnému zájemci možnost využívat národní roaming v sítích v pásmu 800 MHz po celou dobu platnosti přidělu, na straně druhé ho motivuje k maximálnímu využívání svých přidělu k omezení přímých nákladů spojených s národním roamingem pouze na území, která nebude možno prokonkurenčně a efektivně pokrýt vlastní sítí.

Návrh rovněž proaktivně omezuje národní roaming v případě přidělení dalšího plánovaného pásma 700 MHz – DD II (současným předpokladem je rok 2020), kde lze očekávat, že **díky nastaveným podmínkám bude reálně dosaženo srovnatelné kmitočtové dispozice v pásmu pod 1 GHz (700 MHz, 800 MHz a 900 MHz), v té době již 4 mobilních operátorů.**

8. Připomínka k bodu 5.7.2 Velkoobchodní nabídka

Společnost GTS Czech navrhuje:

- i. **Rozšířit dočasně možný rozsah poskytovaných služeb ze strany zájemce o odpovídající služby poskytované v pásmu**

2100 MHz, pokud se daný Žadatel, s povinností Závazku velkoobchodní nabídky, rozhodne využít možnosti dočasného započítávání služeb poskytovaných v síti v pásmu 2100 MHz do plnění rozvojových kritérií, dle bodu 5.3.1

ii. **Časově neomezovat** Závazek velkoobchodní nabídky,

Odůvodnění:

Důvodem využití možnosti započítávání ze strany operátora, provozujícího síť s využitím kmitočtů v pásmu 2100 MHz, je dočasné přizpůsobení, resp. odložení plánu rozvoje nových sítí 4G v místech, kde lze využít vyhovující služby poskytované v pásmu 2100 MHz. Pokud započítávající operátor nabídne v rámci Závazku velkoobchodní nabídky **pouze služby 4G, poskytované s využitím kmitočtů získaných v aukci, je reálné**, že tato nabídka bude nedostupná nebo omezeně dostupná právě v oblastech s dostatečným pokrytím sítě 2100 MHz, v rámci kterých bylo započítávání uplatněno. Toto omezení naopak **nebude platit pro nabídku započítávajícího operátora na podřazeném maloobchodním trhu**. Návrhem společnosti GTS Czech je povinné zařazení odpovídajících služeb v síti 2100 MHz po dobu započítávání.

Současný návrh, omezující Závazek velkoobchodní nabídky na dobu 12 let, je opět založen na předpokladu, že následná spolupráce mezi zájemcem a poskytovatelem bude pokračovat na základě komerční dohody. S ohledem na dosavadní **negativní zkušenosti s komerčními dohodami na velkoobchodním mobilním trhu** dle názoru společnosti GTS Czech je toto časové omezení **nepřiměřené**, vzhledem k predikovatelnému chování mobilních operátorů, zejména v případě, kdy ke vstupu nového hráče na trh nedojde. Existence této povinnosti navíc preferovaným komerčním dohodám nebrání, pouze zajišťuje dostupnost nabídky v případě jejich absence.